



# Studieplan for årsstudium i Opera One-year program in Opera

## 60 Studiepoeng

Vedtatt i høgskolestyret 23.04.13  
Endret av dekan 06.06.14, 30.01.18

### Innholdsfortegnelse:

---

|   |          |
|---|----------|
| <b>DEL 1</b> .....  | <b>2</b> |
| 1.1. KORT OVERSIKT OVER STUDIET.....                            | 2        |
| 1.2. KORT BESKRIVELSE AV STUDIET.....                           | 2        |
| 1.3. OPPTAKSKRAV.....   | 2        |
| 1.4. LÆRINGSUTBYTTE FOR STUDIET .....                           | 2        |
| 1.5. OPPBYGGING OG GJENNOMFØRING.....                           | 2        |
| 1.5.1. <i>Emnestruktur</i> .....                                | 3        |
| 1.5.2. <i>Utvexling</i> .....                                   | 3        |
| 1.6. UNDERVISNING OG LÆRINGSFORMER.....                         | 3        |
| 1.7. VURDERING.....   | 4        |
| 1.8. STUDIEKVALITET .....                                       | 4        |
| <b>DEL 2</b> .....  | <b>5</b> |
| 2.1. EMNEBESKRIVELSER .....                                     | 5        |
| 2.1.1. <i>Sang</i> .....  | 5        |
| 2.1.2. <i>Musikalsk innstudering</i> .....                      | 6        |
| 2.1.3. <i>Fysisk og mental trening for scenekunstnere</i> ..... | 7        |
| 2.1.4. <i>Grunnleggende skuespillerteknikk</i> .....            | 8        |
| 2.1.5. <i>Scenisk arbeid og produksjoner</i> .....              | 9        |
| 2.1.6. <i>Operakunnskap</i> .....                               | 10       |
| 2.1.7. <i>Språk</i> .....                                       | 11       |

---

# DEL 1

## 1.1. Kort oversikt over studiet

|                       |  |
|-----------------------|--|
| Navn på studieprogram | Årsstudium i opera (One-year program in Opera) |
| Studieprogramkode     | AROP   |
| Normert studietid     | 1 år - fulltidsstudium                         |
| Studiepoeng           | 60   |
| Undervisningsspråk    | Norsk  |

## 1.2. Kort beskrivelse av studiet

Årsstudium i Opera er et ettårig fulltidsstudium for utdanning av operasangere. Studiet gir 60 studiepoeng og kan inngå i en bachelorgrad i opera. Etter endt studium skal studentene kunne virke som operasangere i frie eller faste ensembler. Studiet kvalifiserer også til høyere grads studium i opera.

Arbeidet består i hovedsak av sang, fysisk trening, forelesninger, prosjektarbeid, skriftlige arbeider og bruk av multimedia. I tillegg skal studentene overvære forestillinger, konserter, utstillinger mv. Det sceniske arbeidet har stor plass i utdanningen. I årsstudiet i opera blir det lagt vekt på grunnleggende skuespillertrening og scenisk arbeid. Integreringen av det musikalske og det sceniske arbeidet, med en metodisk oppfølging ses på som viktig for å oppnå den kompetansen som er nødvendig for å kunne kvalifisere for masterstudiet i opera.

## 1.3. Opptakskrav

Opptak skjer på grunnlag av formell utdanning og opptaksprøver. Studiet forutsetter fullført musikkutdanning på høghskolenivå av minst to års varighet (120 studiepoeng). Studenter som tas opp til studiet, må vise et særlig talent for musikkdramatisk uttrykk. Søkerne rangeres i forhold til resultatene av opptaksprøvene.

## 1.4. Læringsutbytte for studiet

Etter endt utdanning skal studenten:

- vise kunstnerisk kompetanse sanglig og scenisk
- ha kunnskap om operaen som kunstform og operaens plass i samfunnet
- kunne gjennomføre faglige oppgaver og prosjekter med kreativitet, formidlingsevne og evne til nytenkning
- vise evne til samhandling og kommunikasjon i faglige arbeidsprosesser
- vise evne til analytisk og kritisk refleksjon over relevante operafaglige problemstillinger
- kjenne til fag- og yrkesetiske problemstillinger og reflektere over yrkesmessige krav og forventninger til en profesjonell operasanger.

## 1.5. Oppbygging og gjennomføring

Alle emnene i studieplanen bygger opp under og utvikler den profesjonskompetansen studentene trenger senere i yrkeslivet og som er beskrevet ovenfor i *læringsutbytte for studiet*.

Opera er en kompleks kunstform, og emnene vil overlape hverandre. De sceniske produksjonene er et overordnet emne som forener kompetanse fra de andre områdene. En følge av dette er også at det som står i emneplanene i stor grad læres og integreres i produksjonsarbeidet.

For å beskrive studie- /arbeidsomfang i emnene brukes enheten studiepoeng. 60 studiepoeng tilsvarer ett års fulltidsstudium. Ett studiepoeng tilsvarer 25 – 30 arbeidstimer for studenten. I faktiske arbeidstimer regnes lærerstyrt undervisning, forelesninger, oppgaveskriving, seminarer, egenstudier og gjennomføring av

eksamen. Noen emner kan ha mye lærerstyrt undervisning, i andre emner legges hovedvekten på studentens selvstendige arbeid.

### 1.5.1. Emnestruktur

Oversikt over alle emner med studiepoeng:

| Studieår                           | Kode  | Emnenavn                                    | Studiepoeng |
|------------------------------------|-------|---|-------------|
| 1.                                 | OP301 | Sang  | 12          |
| 1.                                 | OP302 | Musikalsk innstudering                      | 10          |
| 1.                                 | OP303 | Fysisk og mental trening for scenekunstnere | 6           |
| 1.                                 | OP309 | Grunnleggende skuespillerteknikk            | 8           |
| 1.                                 | OP305 | Scenisk arbeid og produksjoner              | 16          |
| 1.                                 | OP306 | Operakunnskap                               | 4           |
| 1.                                 | OP311 | Språk                                       | 4           |
| <b>Sum studiepoeng 1. studieår</b> |       |   | <b>60</b>   |

### 1.5.2. Utnveksling

Det legges til rette for at studentene ved Kunsthøgskolen i Oslo skal kunne utveksle til en annen utdanningsinstitusjon i løpet av studietiden. På årsstudiet i opera kan mulighetene for utveksling være begrenset. Eventuell utveksling må tilpasses plan for produksjoner og avtales med faglig veileder og godkjennes av dekan.

Oppdatert informasjon om Kunsthøgskolens utvekslingsavtaler ligger på [www.khio.no](http://www.khio.no).

## 1.6. Undervisning og læringsformer

Operautdanningen er bygget på kunstnerisk, forsknings- og erfaringsbasert kunnskap. Studiet organiseres i lærerstyrt undervisning, veiledning og selvstendig arbeid.

Studiet forutsetter stor grad av selvstendig arbeid. Mange emner i studiet er prosessorienterte og alle studenter forutsettes å være tilstede i undervisningen, derfor er all undervisning obligatorisk. Studenten har ikke anledning til å påta seg engasjementer ved siden av studiene.

Undervisningen foregår i grupper og individuelt. Ansvar for og refleksjon over egen læring er sentralt i studiet. Det legges vekt på den enkelte students ansvar for gruppens progresjon og forståelse for opera som kollektiv kunstform. Visninger og forestillinger er sentralt.

Generelle arbeidskrav for alle emnene i studiet er:

- obligatorisk fremmøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis

Nærmere informasjon om arbeidskrav fremkommer av den enkelte emnebeskrivelse.

Undervisningsspråket er i hovedsak norsk, men undervisning, veiledning og litteratur kan også være på engelsk.

Studenten er selv ansvarlig for å sette seg inn i de bestemmelser og regler som gjelder for studiet og å følge disse.

Bestemmelser om fravær og permisjon er fastsatt i Forskrift om studiene ved Kunsthøgskolen i Oslo.

## 1.7. Vurdering

Arbeidskravene må være godkjent for at studentene skal kunne få avsluttende vurdering i emnene.

Veiledning og vurdering er en kontinuerlig prosess relatert til studiets mål og innhold. Vurderingen underveis i studiet baserer seg på lærervurderinger, studentens aktive deltakelse i undervisningen, refleksjon over egen utvikling og gjennomføring av arbeidskravene i hvert emne.

I tillegg til underveisvurdering kan et emne avsluttes med skriftlig eksamen, vurdering av kunstnerisk resultat i en visning eller en praktisk demonstrasjon knyttet til emnets læringsmål.

Vurderingen skjer i samarbeid mellom student og emneansvarlig(e) lærer(e).

Nærmere informasjon om vurderingsformer framgår av de enkelte emnebeskrivelsene.

Alle emner må være bestått for å kunne gå opp til avsluttende eksamen.

I studieprogrammet benyttes karakteren bestått/ikke-bestått.

Ytterligere bestemmelser om vurdering og eksamen er fastsatt i Forskrift om studiene ved Kunsthøgskolen i Oslo.

## 1.8. Studiekvalitet

Kunsthøgskolen i Oslo har systemer for å sikre og videreutvikle kvaliteten på alle deler av utdanningen. Studentene er viktige bidragsyttere i dette arbeidet gjennom blant annet å delta i studentevalueringer og en årlig læringsmiljøundersøkelse.

## DEL 2

### 2.1. Emnebeskrivelser

#### 2.1.1. Sang

(Vocational training)

#### Kort oversikt over emnet

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| Studiepoeng            | 12                        |
| Emnekode               | OP301                     |
| Emnenivå               | BA                        |
| Gjennomføres           | Over 2 semestre           |
| Forhåndskrav           | Opptak årsstudium i Opera |
| Vurdering              | Bestått/ikke-bestått      |
| Inngår i studieprogram | Årsstudium i opera        |

#### Kort beskrivelse av emnet

Emnet sang omfatter vokalteknisk arbeid, innstudering, tekstarbeid, interpretasjon og utvikling av personlig uttrykk. Det blir hovedsakelig arbeidet med repertoar som studenten skal gjøre i forbindelse med skolens produksjoner, konserter og seminarer. Repertoar tilrettelegges for den enkelte student og gruppen som helhet. I tillegg til operarepertoar kan det også bestå av annen vokallitteratur.

Sammen med emnet musikalsk innstudering gir emnet sang de musikalske og vokale forutsetninger for studentens virke som operasanger.

#### Læringsutbytte for emnet for emnet

Etter endt emne skal studenten:

- kunne bruke stemmen bevisst for å formidle med stilsikkerhet og et personlig uttrykk
- beherske et utvalg grunnleggende repertoar innen sin stemmekategori
- kunne fylle mindre musikkdramatiske oppgaver

#### Undervisning og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er lærerstyrt undervisning, veiledning og selvstendig arbeid.

Undervisningen gis i hovedsak individuelt. En del av timene brukes til repertoargjennomgang med sanglærer og akkompagnatør. I avgrensede perioder kan undervisningen organiseres som felles interpretasjonstimer for flere studenter. Den enkelte sanglærer samarbeider med regissør og musikalsk leder når det gjelder studentens innstudering av roller i Operahøgskolens musikkdramatiske produksjoner. I emnet inngår mesterklasser / sangseminar med interne og eksterne lærere, samt prøvesangstrening og prestasjonsforberedelse.

Arbeidskrav for emnet:

- obligatorisk frammøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis

## Vurdering

Arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal kunne få avsluttende vurdering i emnet.

Studentens arbeid i emnet vurderes underveis. Vurderingen underveis baserer seg på veiledning, lærevurderinger og egenrefleksjon over faglig utvikling sett i relasjon til emnets mål for læringsutbytte.

I tillegg til vurderingen underveis skal hver student gjennomføre praktiske demonstrasjoner på scener og i visninger. Underveisvurdering og vurdering av visninger/presentasjoner foretas av den aktuelle pedagog.

Emnet vurderes med karakteren bestått/ikke-bestått.

## 2.1.2. Musikalsk innstudering

(Coaching)

### Kort oversikt over emnet

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| Studiepoeng            | 10                        |
| Emnekode               | OP302                     |
| Emnenivå               | BA                        |
| Gjennomføres           | Over 2 semestre           |
| Forhåndskrav           | Opptak årsstudium i Opera |
| Vurdering              | Bestått/ikke-bestått      |
| Inngår i studieprogram | Årsstudium i opera        |

### Kort beskrivelse av emnet

I emnet musikalsk innstudering arbeides det med den enkelte students repertoarområde innenfor de forskjellige stilarter. Sentralt i emnet står innstudering av repertoaret i forbindelse med Operahøgskolens produksjoner, seminarer og mesterklasser. Det kan også bli arbeidet musikalsk med ensembler og konsertrepertoar. Valg av repertoar skjer i samråd med skolens lærerteam.

### Læringsutbytte for emnet

Etter endt emne skal studenten:

- beherske et utvalg grunnleggende repertoar innenfor sin stemmekategori
- vise forståelse for musikalsk stil og oppføringspraksis
- ha gode ferdigheter i å synge i ensemble

### Undervisning og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er lærerstyrt undervisning, veiledning og selvstendig arbeid.

Undervisningen skjer dels individuelt og dels i gruppe. Valg av repertoar gjøres av et samlet lærerteam. Før hvert semester utarbeides en plan for gjennomgang og innstudering av repertoar.

Arbeidskrav for emnet:

- obligatorisk fremmøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis

## Vurdering

Arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal kunne få avsluttende vurdering i emnet.

Studentens arbeid i emnet vurderes underveis. Vurderingen underveis baserer seg på veiledning, lærevurderinger og egenrefleksjon over faglig utvikling sett i relasjon til emnets mål.

I tillegg til vurderingen underveis skal hver student gjennomføre praktiske demonstrasjoner på scener og i visninger. Underveivurdering og vurdering av visninger/presentasjoner foretas av den aktuelle pedagog.

Emnet vurderes med karakteren bestått/ikke-bestått.

### 2.1.3. Fysisk og mental trening for scenekunstnere

(Physical and mental training for stage performers)

#### Kort oversikt over emnet

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| Studiepoeng            | 6                         |
| Emnekode               | OP303                     |
| Emnenivå               | BA                        |
| Gjennomføres           | Over 2 semestre           |
| Forhåndskrav           | Opptak årsstudium i Opera |
| Vurdering              | Bestått/ikke-bestått      |
| Inngår i studieprogram | Årsstudium i opera        |

#### Kort beskrivelse av emnet

Emnet fysisk og mental trening skal utvikle studentenes kompetanse i å bruke kroppen på en bevisst og funksjonelt riktig måte. Det innebærer å få et bevisst forhold til riktig kroppsholdning, pust, balanse, koordinasjon og spenningsregulering, samt kunne bruke denne kunnskapen på en selvstendig og aktiv måte i scenisk arbeid.

Emnet inneholder koordinasjonstrening, dans, sangteknisk fysiologi, mental trening og prestasjonsforberedelse.

#### Læringsutbytte for emnet

Etter endt emne skal studenten:

- beherske grunnleggende kunnskaper om bevegelsesapparatet
- være bevisst i bruk av kroppsuttrykk i scenisk sammenheng
- bruke fantasi og forestillingsevne og kunne delta aktivt i skapende prosesser

#### Undervisning og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er lærerstyrt undervisning, veiledning og selvstendig arbeid. Undervisningen gis i gruppe.

Arbeidskrav for emnet:

- obligatorisk fremmøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis

#### Vurdering

Arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal kunne få avsluttende vurdering i emnet.

Studentens arbeid i emnet vurderes underveis. Vurderingen underveis baserer seg på veiledning, lærervurderinger og egenrefleksjon over faglig utvikling sett i relasjon til emnets mål.

Emnet vurderes med karakteren bestått/ikke-bestått.

## 2.1.4. Grunnleggende skuespillerteknikk

(Acting)

### Kort oversikt over emnet

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| Studiepoeng            | 8                         |
| Emnekode               | OP309                     |
| Emnenivå               | Bachelor                  |
| Gjennomføres           | over 2 semestre           |
| Forhåndskrav           | Opptak årsstudium i opera |
| Vurdering              | Bestått/ikke-bestått      |
| Inngår i studieprogram | Årsstudium i opera        |

### Kort beskrivelse av emnet

Emnet grunnleggende skuespillerteknikk skal gi studenten grunnleggende skuespillerfaglige redskaper til bruk i det musikkdramatiske arbeidet. Emnet inneholder skuespillerteknikk og karakterarbeid.

### Læringsutbytte for emnet

Etter endt emne skal studenten:

- kjenne til og kunne anvende ulike skuespillerteknikker i scenisk arbeid
- kunne gestalte en rolle i musikalsk sammenheng
- kunne forholde seg til en partner på scenen

### Undervisning og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er en kombinasjon av analyse, refleksjon og praktiske sceniske øvelser. Undervisningen gis i gruppe.

Arbeidskrav for emnet:

- obligatorisk fremmøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis
- innlevert egenvurdering av egen kompetanse og utviklingsprosess

### Vurdering

Arbeidskrav i emnet må være godkjent for at studenten skal kunne få avsluttende vurdering.

Studentens arbeid med emnet grunnleggende skuespillerteknikk vurderes kontinuerlig med utgangspunkt i fagenes mål og innhold.

I slutten av hver undervisningsperiode skriver studenten en vurdering av egen utviklingsprosess og kompetanse. Pedagog gir skriftlig vurdering av studentene.

Emnet vurderes med karakteren bestått / ikke-bestått.



## 2.1.5. Scenisk arbeid og produksjoner

(Stage work and productions)

### Kort oversikt over emnet

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| Studiepoeng            | 16                        |
| Emnekode               | OP310                     |
| Emnenivå               | BA                        |
| Gjennomføres           | Over 2 semestre           |
| Forhåndskrav           | Opptak årsstudium i Opera |
| Vurdering              | Bestått/ikke-bestått      |
| Inngår i studieprogram | Årsstudium i opera        |

### Kort beskrivelse av emnet

Emnet skal gi studentene erfaring med praktisk arbeid på scenen. Mye av undervisningen vil dreie seg om gjennomføring av scenisk arbeid, hvor hele- eller utdrag av operaer fremføres på ulike nivåer. Det kan spenne fra komplett produksjon med orkester, scenografi, lys, kostymer til enklere produksjoner med klaver. Det arbeides også med korte utdrag/scener med regissør og coach, som ikke fører fram til visning.

I emnet sceniske produksjonene integreres alle fagene og disse produksjonene er derfor helt sentrale i utdanningen. Produksjonene skal omfatte ulike stilepoker og ha en viss bredde hva angår musikalsk, sanglig og scenisk stil. Valg av repertoar tilpasses den aktuelle studentgruppen ved operautdanningen. Produksjonene ledes av et team som består av scenisk- og musikalsk ansvarlige.

### Læringsutbytte for emnet

Etter endt emne skal studenten:

- kunne analysere karakterer ut fra tekst og musikk
- kunne bruke scenerommet bevisst i scenisk fremstilling
- være lydhør og vise initiativ i den kreative prosessen på scenen

### Undervisning og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er lærerstyrt undervisning, veiledning og selvstendig arbeid.

Undervisningen gis i gruppe, med fokus på den enkelte students utvikling.

Produksjonene er enten egne prosjekter for studentene i årsstudiet i opera eller prosjekter sammen med andre studenter ved Operahøgskolen. Studenten vil gjøre rollepartier etter behov og etter den enkelte students egenferdighet og muligheter.

Arbeidskrav for emnet:

- obligatorisk fremmøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis

### Vurdering

Arbeidskrav må være godkjent for at studentens skal kunne få avsluttende vurdering.

Studentens arbeid i emnet vurderes underveis. Vurderingen underveis baserer seg på veiledning, lærervurderinger og egenrefleksjon over faglig utvikling sett i relasjon til emnets mål for læringsutbytte.

Emnet vurderes med karakteren bestått / ikke-bestått.

## 2.1.6. Operakunnskap

(Opera science)

### Kort oversikt over emnet

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| Studiepoeng            | 4                         |
| Emnekode               | OP306                     |
| Emnenivå               | BA                        |
| Gjennomføres           | Over 2 semestre           |
| Forhåndskrav           | Opptak årsstudium i Opera |
| Vurdering              | Bestått/ikke-bestått      |
| Inngår i studieprogram | Årsstudium i opera        |

### Kort beskrivelse av emnet

Emnet operakunnskap skal gi en videre forståelse for opera som kunst- og uttrykksform, og for dens dramaturgi. En viktig del av emnet er å se opera- og teaterforestillinger. Andre sceniske forestillinger som performance - og danseforestillinger kan også inngå. I etterkant diskuteres forestillingene i et samtaleforum.

### Læringsutbytte for emnet

Etter endt emne skal studenten

- ha innsikt i operakunstens historie
- kunne ta del i kulturdebatten og delta aktivt i den faglige diskurs rundt opera som kunstform
- ha kunnskap om delkomponenter som regi, dramaturgi, lys, lyd, scenografi, koreografi og kunne vise evne til å se helheten i kunstformen
- kjenne til relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger og reflektere over yrkesmessige krav og forventninger til en profesjonell operasanger

### Undervisning og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er lærerstyrt undervisning, veiledning og selvstendig arbeid.

Undervisningen i emnet operakunnskap gis i gruppe hovedsakelig som forelesninger og debatt i tilknytning til aktuelle forestillinger som besøkes.

I emnet vil studentene møte en rekke forskjellige fagpersoner som ser på forestillingene fra forskjellige vinkler. Emnet skal være med på å åpne for kunstfilosofisk refleksjon og gi studentene kunnskap de kan nyttiggjøre seg og inspireres av i sitt kunstneriske virke.

Arbeidskrav for emnet:

- obligatorisk fremmøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis

### Vurdering

Arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal kunne få avsluttende vurdering i emnet.

Studentens arbeid i emnet vurderes underveis. Vurderingen underveis baserer seg på veiledning, lærervurderinger og egenrefleksjon over faglig utvikling sett i relasjon til emnets mål for læringsutbytte.

Emnet vurderes med karakteren bestått/ikke-bestått.

## 2.1.7. Språk

(Language)

### Kort oversikt over emnet

|                        |                           |
|------------------------|---------------------------|
| Studiepoeng            | 4                         |
| Emnekode               | OP311                     |
| Emnenivå               | BA                        |
| Gjennomføres           | Over 2 semestre           |
| Forhåndskrav           | Opptak årsstudium i Opera |
| Vurdering              | Bestått/ikke-bestått      |
| Inngår i studieprogram | Årsstudium i opera        |

### Kort beskrivelse av emnet

Emnet gir et grunnlag for å forstå og fremføre tekst på italiensk, som er et hovedspråk i operalitteraturen. I forbindelse med produksjoner i studiet på andre språk, kan det settes inn ressurser med særlig fokus på dette språkets fonetiske problemstillinger.

### Læringsutbytte for emnet

Etter endt emne skal studenten

- kunne innstudere og fremføre italiensk repertoar på originalspråket
- bruke og gjenkjenne grammatiske former av verb og substantiv etc. slik at en ved hjelp av ordbok og kunnskap om grammatikk selv kan oversette og forstå sangtekstene

### Undervisning og læringsformer

Arbeidsformene i emnet er gruppeundervisning, øvelser og selvstendig arbeid.

Arbeidskrav for emnet:

- obligatorisk fremmøte, minimum 80 %
- aktiv deltakelse i undervisningen
- gjennomførte pålagte faglige oppgaver underveis

### Vurdering

Arbeidskrav må være godkjent for at studenten skal kunne få avsluttende vurdering i emnet.

Studenten vurderes i forhold til emnets mål.

Avsluttende vurdering uttrykkes ved bestått / ikke-bestått og fastsettes på grunnlag av en skriftlig og en muntlig eksamen.